

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

Μάθημα 9ο

✓ Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Βιβλική θεμελίωση της ιεραποστολής. Ίεραποστολή είναι ή συνειδητή προσπάθεια μεταδόσεως της πίστεως καί σε κείνους πού ακόμα τήν άγνοούν. Η ύποχρέωση πού βαρύνει κάθε Χριστιανό νά μεταδίδει τήν πίστη του έχει πλούσια άγιογραφική θεμελίωση. Καταρχήν, ό ίδιος ό Χριστός «άπέστειλε» τούς μαθητές Του νά μαθητεύσουν «πάντα τά έθνη» (Ματθ. 28, 19), νά πορευθοούν «εις τόν κόσμον άπαντα» καί νά κηρύξουν «τό εύαγγέλιον πάση τή κτίσει» (Μάρκ. 16, 15 κ.ά.). Ό Χριστός είναι ό Σωτήρας καί ό Λυτρωτής όλου του κόσμου, όλων των Έθνών, γι' αυτό τό Εύαγγέλιό Του πρέπει νά κηρυχθεί «έν όλη τή οικουμένη», «πάσι τοις έθνεσι» (Ματθ. 24, 14, πρβλ. Μάρκ 13, 10 καί 14, 9). Χωρίς τήν πίστη στό πρόσωπο καί τό λυτρωτικό Του έργο ό άνθρωπος δέν μπορεί νά σωθεί. Κατά τόν 'Απόστολο Παύλο: «ό άνθρωπος σώζεται επικαλούμενος τό όνομα του Κυρίου. 'Αλλά πώς θά επικαλεστεί εκείνον, στόν όποίο δέν έχει πιστέψει; καί πώς θά πιστέψει σ' εκείνον, γιά τόν όποίο δέν έχει άκούσει; καί πώς θά άκούσει (γι' αυτόν) χωρίς νά υπάρχει κάποιος πού θά κηρύξει;» (Ρωμ. 10, 13 - 14). Όλα αυτά, συνδυαζόμενα μέ τή χριστιανική έντολή της αγάπης πρός τόν πλησίον, καθιστούν έπιτακτικό καί αυτόνόητο γιά τό Χριστιανό τό χρέος της ιεραποστολής.

«'Απόστολος» καί άλλοι συνώνυμοι όροι. Βασικές άρχές. Ό Χριστός διάλεξε ανάμεσα στους μαθητές Του δώδεκα, πού τούς «άπέστειλε» νά κηρύξουν τό Εύαγγέλιο «πάση τή κτίσει» (Μάρκ. 16, 15). Σ' αυτούς, κυρίως, έδωσε τόν τίτλο του 'Αποστόλου (Πρβλ. Λουκ. 6, 13, «ούς καί άποστόλους ώνόμασε»), ό όποίος, στή συνέχεια, χαρακτήριζε εκείνον, πού ήταν αυτόπτης του Κυρίου καί άκόλουθός Του σ' όλη τή δημόσια ζωή καί δράση Του (Πρβλ.

Λουκ. 1, 2, Πράξ. 1, 21 και 4, 20), είχε κληθεῖ και ἀποσταλεῖ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριο (Ματθ. 4, 21 και 10, 16 Ἰω. 17, 18 και 20, 21) και μέ τὰ ἔργα και τὰ θαύματα πιστοποιοῦσε και ἀποδεικνυε τὴν κλήση του ἀπὸ τὸ Θεό.

Τὸ κύρος και ἡ αὐθεντία τῶν Ἀποστόλων στὴν πρώτη Ἐκκλησία ἦταν ἀδιαφιλονίκητα, ἡ δὲ προσφορά τους στὴ θεμελίωση και τὴν ἐξάπλωση τῆς Ἐκκλησίας εἶναι μοναδική και ἀναντικατάστατη. Στούς Ἀποστόλους, πού παρέμειναν δώδεκα και μετὰ τὴν ἔκπτωση τοῦ Ἰούδα και τὴν κατάληψη τῆς θέσεώς του ἀπὸ τὸ Ματθία, προστέθηκε λίγο ἀργότερα ὁ Παῦλος, πού χαρακτηρίζεται, ὅπως και ὁ Πέτρος, «κορυφαῖος» Ἀπόστολος. Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι και ὁ Παῦλος, γιὰ νὰ ἀποκρούσει ἐκείνους πού ἀμφισβητοῦσαν τὴν ἀποστολική του ιδιότητα, τόνιζε ὅτι εἶχε τὰ τρία γνωρίσματα τοῦ Ἀποστόλου, δηλαδή: ὅτι εἶδε τὸν Κύριο, εἶναι «κλητός» ἀπόστολος και κατεργάστηκε τὰ «σημεῖα τοῦ ἀποστόλου ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν σημείοις και τέρασι και δυνάμεσι» (Β' Κορ. 12, 12).

Ὁ ὅρος, ὅμως «ἀπόστολος» χρησιμοποιεῖται στὴν Κ.Δ. γιὰ νὰ δηλώσει, ἐκτός ἀπὸ τοὺς Δώδεκα και τὸν Παῦλο, και ἄλλα πρόσωπα, πού ἔργο τους ἦταν ἡ ἐξάπλωση τῆς πίστεως¹. Παράλληλα δὲ μέ αὐτὸν τὸν ὅρο χρησιμοποιῶνται γιὰ κείνους πού ἐργάζονται γιὰ τὴ διάδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ και οἱ ὅροι: «κήρυξ», «εὐαγγελιστής», «προφήτης», «ποιμὴν» και «διδάσκαλος». Ὁ «ἀπόστολος», ὁ «κήρυξ» και ὁ «εὐαγγελιστής» εἶχαν ὡς κύριο ἔργο τους τὴ διάδοση τοῦ Εὐαγγελίου και τὴν ἱδρυση νέων χριστιανικῶν κοινοτήτων, ἐνῶ ὁ «προφήτης» ἐδραίωνε και ἀνέπτυσσε αὐτὲς τίς νέες κοινότητες. Πολύ εὐκολα δὲ ὁ ἀπόστολος μπορούσε νὰ γίνεи προφήτης και ὁ προφήτης ἀπόστολος (Πράξ. 13, 1 – 3). Και οἱ δύο αὐτὲς κατηγορίες ἐκκλησιαστικῶν λειτουργῶν δὲν ἀνῆκαν μόνιμα σὲ ὀρισμένη χριστιανική κοινότητα, ἀλλὰ μπορούσαν ἐλεύθερα νὰ μετακινοῦνται ἀπὸ μιά κοινότητα σὲ ἄλλη, ἀποτελοῦσαν δὲ τοὺς κατεξοχήν «χαρισματούχους» τῆς πρώτης ἐκκλησίας. Ἀντίθετα, οἱ «ποιμένες» (οἱ «προϊστάμενοι» Α' Θεσ. 5, 12 ἢ οἱ «κυβερνήσεις» Α' Κορ. 12, 28) ἦταν οἱ ἰδιαίτεροι μόνιμοι λειτουργοὶ κάθε κοινότητας. Τέλος, οἱ «διδάσκαλοι» ἐγκαταστάθηκαν μέ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου μόνιμα σὲ ὀρισμένες κοινότητες.

Καθολικότητα και ἐγκοσμιότητα τῆς ιεραποστολῆς. Ἡ ιεραποστολική προοπτική τῆς χριστιανικῆς πίστεως εἶναι καθολική και παγκόσμια. Και τοῦτο, γιατί ὅλη ἡ ἀνθρωπότητα, ὅλος ὁ κόσμος, βρίσκεται ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἁμαρτίας και τῆ σκιά τοῦ θανάτου και ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴ χάρη τοῦ Χριστοῦ

1. Τέτοια πρόσωπα εἶναι: ὁ Βαρνάβας (Πράξ. 14,14), ὁ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος (Γαλάτ. 1,19), ὁ Ἀνδρόνικος και ἡ Ἰουνία (Ρωμ. 16,7) κ.ά.

για να σωθεῖ. Τό Εὐαγγέλιο ἀπευθύνεται σέ κάθε ἄνθρωπο, ἄσχετα ἀπό τή φυλή, τό χρῶμα, τήν ἡλικία ἢ τή μόρφωσή του. Γι' αὐτό πρέπει νά κηρυχθεῖ παντοῦ. Οἱ ἀπόστολοι, ὅπως εἶδαμε, ἔλαβαν ἀπό τό Χριστό τήν ἐντολή νά πορευθοῦν καί νά μαθητεύσουν «πάντα τά ἔθνη» (Ματθ. 28, 19). Καί ἤδη κατά τά ἀποστολικά χρόνια, ὕστερα ἀπό τούς πρώτους δισταγμούς τῆς Ἐκκλησίας (Πρβλ. Πράξ. κεφάλαια 10 – 15), τό φράγμα τοῦ Ἰουδαϊκοῦ φυλετισμοῦ ἔσπασε κι ὁ Χριστιανισμός ξεχύθηκε πρὸς τά ἔξω ν' ἀγκαλιάσει τόν κόσμο ὁλόκληρο. Μέσα στίς πρώτες δεκαετίες τῆς ζωῆς του εἶχε φτάσει, διά μέσου τῆς Σαμάρειας, Συρίας, Κύπρου, Μικρᾶς Ἀσίας, Ἑλλάδας καί Ρώμης, ὡς τίς Ἡράκλειες Στῆλες, τό σημερινό Γιβραλτάρ, κι ἔγινε ἡ πίστη τοῦ πιό γνωστοῦ καί πολιτισμένου τμήματος τοῦ κόσμου.

Αὐτή ἡ προοπτική τῆς παγκόσμιας ἐξαπλώσεως τῆς πίστεως ἐπρόκειτο νά πραγματοποιηθεῖ, ὄχι μέ τήν ἄμεση θαυματουργική ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ, ἀλλά μέ μέσα ἐγκόσμια καί ἀνθρώπινα. Ὁ Θεός, δηλαδή, τιμώντας ἰδιαίτερα τόν ἄνθρωπο, τόν θέλησε συνεργό Του στό μεγάλο ἔργο τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων καί τοῦ κόσμου. Ἔτσι, ὁ χαρακτήρας τῆς χριστιανικῆς ἱεραποστολῆς παραμένει ἐγκόσμιος, γιατί αὐτή χρησιμοποιεῖ τόν ἀνθρώπινο λόγο, καί γενικότερα τίς ἐντατικές ἀνθρώπινες προσπάθειες καί θυσίες, καθώς καί τά διάφορα ἐγκόσμια μέσα πού τό ἐκάστοτε πολιτιστικό πλαίσιο θέτει στή διάθεση τῶν κηρῦκων τῆς πίστεως.

Ἑρωτήσεις

1. Πῶς θεμελιώνεται ἀγιογραφικά ἡ ἀναγκαιότητα τῆς ἱεραποστολῆς;
2. Τί σημαίνει ὁ ὅρος «ἀπόστολος» καί ποιοί ἄλλοι συνώνυμοι ὅροι ὑπάρχουν στήν Κ.Δ.;
3. Γιατί ἡ Χριστιανική ἱεραποστολή ἔχει κατανάγκην παγκόσμια προοπτική καί εἶναι ἐγκόσμια;

Κείμενα

1. «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτούς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν». (Ματθ. 28, 19 - 20).

(Πηγαίνετε νά κάνετε ὅλα τά ἔθνη μαθητές μου, βαπτίζοντάς τους στό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καί διδάσκοντάς τους νά τηροῦν ὅλα ὅσα σᾶς εἶπα).

2. «Οὐδέ γάρ θέμις χριστιανοῖς, ἀνάγκη καί βίβη καταστρέφειν τήν πλάνην, ἀλλά πειθοῖ καί λόγῳ καί προσηνεῖα τήν τῶν ἀνθρώπων ἐργάζεσθαι σωτηρίαν». (Ἰωάννης Χρυσόστομος).

(Δέν ἐπιτρέπεται στούς Χριστιανούς νά καταστρέφουν τήν πλάνη μέ καταναγκασμό καί βία, ἀλλά πρέπει νά ἐπιδιώκουν τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων μέ τήν πειθώ καί τό λόγο καί τήν προσήνεια).

3. «Δέν μποροῦμε νά ζοῦμε μιά γνήσια πνευματική ζωή ἐν Χριστῷ καί νά Τόν λατρεύουμε ἀληθινά, ἐάν ὁ πόθος γιά τή σωτηρία «τοῦ σύμπαντος κόσμου», τῆς ἀνακεφαλαιώσεως τῶν πάντων «ἐν Χριστῷ» (Ἐφεσ. 1, 10), δέν καίει ἀδιάκοπα μέσα μας καί δέν μεταφράζεται σέ πράξη γιά τή διάδοση τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπί τῆς γῆς». (Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης Ἀναστάσιος, Καθηγητής Παν/μίου Ἀθηνῶν).

